

הנחיות לקראת ראש השנה תשפ"א, בעניין חפיפה וטבילה

לקראת ראש השנה הבעל"ט, צפויות לעלות שאלות סביב נושא הטבילה והחציצה ביחס למוצ"ש, ליל ב' של ראש השנה. להלן נפרט ונבאר את ההלכות הקשורות לנושאים אלו.

השנה בה אנחנו מתמודדים עם נגיף הקורונה, נזכיר כי כל ההכנות נעשות בבית ונכון לתאם עם הבלנית את זמני הפתיחה וההגעה אל המקווה על מנת למנוע עומס והמתנה.

יש להקפיד על כל כללי ההגיינה, ובכלל זה הקפדה בעת השחייה במקווה, מסכה, וכן רחיצה לאחר החזרה הביתה. **ההליכה למקווה מתאפשרת גם בעת הסגר**, וכפי שהיה בסגר הראשון, ובעת הצורך, במידה ואנשי ביטחון מעכבים לברר את סיבת היציאה מהבית, יש לרמוז על מטרת היציאה ובמידת הצורך אף מותר לומר בפה מלא את סיבת היציאה החוצה מהבית ואין בזה איסור.

הקדמה

טבילה בזמנה הינה ערך גדול מאוד מאוד, ועל אף החשיבות הרבה המופיעה בהלכה, של סמיכות החפיפה לטבילה - **אין לדחות את הטבילה** במהלך ימי ראש השנה. בכל אופן, יש לבצע מספר הכנות לפני החג כפי המופיע להלן.

טבילה בליל שבת - ליל חג ראשון

אשה שאירעה טבילתה **בליל שבת - ליל חג ראשון - תנהג כבכל ערב שבת**. דהיינו, לפני השבת והחג תעשה רחיצה וחפיפה היטב בסמוך ככל האפשר לכניסת השבת והחג, תאסוף שערותיה על מנת למנוע קשרים וסיבוכים בשערה, ואחר בדיקה תטבול, כמו בכל ערב שבת.

טבילה במוצ"ש - ליל החג השני

בערב החג (דהיינו יום שישי, כ"ט אלול) יש לבצע חפיפה ורחיצה יסודית (הכוללת חפיפת הראש ושאר מקומות שיער בגוף, בית הסתרים ומקומות הקמטים, ציפורניים וכו').

יש להשתדל להימנע ככל האפשר מהיווצרות חציצות, מהחפיפה שבערב החג ועד הטבילה.

במוצאי שבת – ערב חג שני של ראש השנה, **אחר זמן צאת השבת, לפני הטבילה** יכולה לרחוץ את 'אותו מקום' במים חמים ולשטוף את כל גופה במים פושרים (יש מקום לשטוף אף במים חמים 'איבר איברי' ביום טוב, ובפרט אם מקור המים הוא מדוד שמש. כמו כן ניתן לעשות שימוש בסבון נוזלי ומרכז שיער נוזלי).

כמו כן תעבור בידיה בין שערותיה על מנת להפריד בין השערות, ותטבול. גם כאן יש לשים לב לתאם עם הבלנית או לחילופין לברר את שעות פתיחת המקווה ולהקפיד להגיע בזמנים הנכונים. הטבילה תיעשה אחר צאת הכוכבים.

אכילת דברים הגורמים לחציצה

ב'שולחן ערוך' כתב כי יש להקפיד ולהימנע ביום הטבילה מאכילת מאכלים העלולים לגרום לחציצה בין השיניים. בכל אופן, ניתן לאכול בשר ושאר דברים ביום טוב, משום שמחת יום טוב. אלא, שיש להקפיד להסיר לפני הטבילה. אם אין וודאות להוצאת דם מהחניכיים - יכולה להסיר השאריות עם קיסם שיניים או חוט דנטלי (שתחתוך ותכין לפני החג והשבת), ואם עלול הדבר לגרום באופן קרוב לוודאי לדימום מהחניכיים - תשתמש במברשת שיניים רכה. בכל אופן יש להימנע ממאכלים שבאופן ברור יגרמו לחציצה ויהיה קושי רב להסירם.

עיון בגופה

כיון שהורחקה הטבילה מהחפיפה, על האשה לבצע בדיקה בראייה ומישוש של כל גופה לפני הטבילה, וכך לקיים את החובה של בדיקה לפני הטבילה על מנת שלא תהיה חציצה.

בדיקות והפסק טהרה

כאמור לעיל, אין לדחות את הטבילה שבראש השנה, ואף אין לדחות את עשיית הפסק הטהרה והבדיקות במהלך ימים אלו. על כן, אשה שצריכה לעשות הפסק טהרה, יכולה להדיח ולרחוץ את 'אותו מקום' במים חמים, ולעשות הפסק טהרה ומוך כרגיל.

מצוות עונה

גם בראש השנה יש מצוות עונה בליל טבילה, בכל שנה כתבנו כי ראוי ונכון כי **הבעל יטבול למחרת לפני התפילה** (טבילה זו הינה טבילת בעלי קרי וכתקנת עזרה, ואינה מקבילה בפרטיה לטבילת אשה לטהרתה). **בשנה זו, בה אנו מתמודדים עם נגיף הקורונה**, ומקוואות הגברים ברובם סגורים (ובכל אופן אינם מקבילים ברמת הנקיות שלהם למקוואות הנשים בהם ההקפדה ואיכות ונקיות המים גבוהים בעשרות מונים, אא"כ יודע כי במקומו המקווה אכן מפוקח ומוקפד ומתאפשרת טבילה גם ביום ראש השנה), **יש להסתפק בתשעה קבין** (כלומר שהייה במקלחת לכמה דקות תחת המים בטרם התפילה). **[למען הסר ספק ושלא תצא חלילה תקלה, תשעה קבין יעילים אך ורק לגברים ולנקיות לתפילה וכדין תקנת עזרה, אין בהם בכדי לטהר אשה מנידותה או כל חייבי טבילות אחרים החייבים בטבילה מהדין, אשה שלא טבלה במקווה טהרה הכשר לטבילה, מחוייב הזוג בפרישה מלאה עד לטבילה כדין].**

יהי רצון כי יסיר ה' מאיתנו כל חולי וכל מגיפה וכל פגע רע

וישלח ברכת רפואה שלמה ובריאות איתנה לכל עם ישראל וכל העולם כולו

ויכתוב ויחתום כל אחד ואחת וכולנו יחד לחיים טובים ולשלום.